

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет Педагогічний

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Організація та моніторинг якості освітнього процесу в ЗДО

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма: Дошкільна освіта

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від “29” серпня 2023р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Організація та моніторинг якості освітнього процесу в ЗДО
Викладач	Кандидат педагогічних наук, доцент Недільський Степан Андрійович
Контактний телефон викладача	0672845995
E-mail викладача	stepan.nedilskyi@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні консультації за розкладом

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес організації та моніторингу якості освіти в сучасному ЗДО.

Дисципліна в циклі професійної підготовка здобувачів вищої дошкільної освіти є вибірковою, теоретико-прикладною, спрямованою на більш якісне оволодіння фаховими компетентностями майбутніми вихователями ЗДО.

Передбачається, що в процесі вивчення дисципліни студенти повинні :

- розвивати у себе здатність до організації освітнього процесу в ЗДО;
- оволодівати уміння планувати та аналізувати освітню діяльність дошкільного закладу;
- вчитися організовувати та проводити заходи щодо моніторингу якості освітнього процесу в ЗДО з використанням різноманітних діагностичних методик.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є забезпечити поглиблене оволодіння студентами спеціальності «Дошкільна освіта» системою теоретичних знань та практичними уміннями і навичками організації та моніторингу освітнього процесу в ЗДО .

Основними цілями вивчення дисципліни є:

- ознайомити студентів із засадами державної політики, нормативно-правовою та методичною базою щодо організації та моніторингу освітнього процесу в сучасному ЗДО;
- усвідомити суть, закономірності і принципи організації освітнього процесу в ЗДО;
- розкрити ключові поняття теорії моніторингу якості освіти та наявний практичний досвід моніторингу якості освітнього процесу у ЗДО;
- засвоїти організаційні аспекти внутрішньої системи забезпечення якості освіти

в ЗДО;

- з'ясувати повноваження органів управління освітою України, органів управління в ЗДО, керівних посадових осіб на різних рівнях щодо контролю за якістю освітнього процесу в ЗДО.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Програмні компетентності:

Загальні компетентності:

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

Програмні результати навчання:

ПРН-06. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПРН-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПРН-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПРН-13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого- педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.

ПРН-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно - історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико - естетичні цінності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські / практичні заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5	012 Дошкільна освіта	3	Вибіркова

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Вступ до курсу. Мета, завдання, особливості навчальної дисципліни. Організація та моніторинг якості освітнього процесу в ЗДО як наукова проблема.	2		4
Тема 2. Нормативно-методичне забезпечення організації та моніторингу якості освітнього процесу в ЗДО.		2	4
Тема 3. Базовий компонент дошкільної освіти як нормативний документ що визначає організаційно - дидактичні засади освітнього процесу в ЗДО. Організаційно-методичні засади впровадження БКДО в освітньому процесі сучасного ЗДО.	2	2	8
Тема 4. Освітня програма як єдиний документ що визначає організаційно- дидактичні зусилля в ЗДО. Комплексні та парціальні освітні програми. Особливості реалізації освітніх програм для ЗДО різних видів та типів.	2	2	8
Тема 5. Планування освітнього процесу в ЗДО. Характеристика основних видів планів в ЗДО. Особливості планування освітньої діяльності вихователя ЗДО.	2	2	8
Тема 6. Форми організації освітнього процесу в	2	4	12

ЗДО. Види занять в ЗДО та їх структура. Організаційно- дидактичні вимоги до методики проведення різних видів занять в ЗДО. Особливості організації дистанційного навчання в умовах сучасного ЗДО.			
Тема 7. Контроль та облік роботи в ЗДО. Методика організації зовнішнього та внутрішнього контролю ЗДО. Інституційний аудит. Внутрішній аудит.	2	2	8
Тема 8. Моніторинг якості освітнього процесу в ЗДО. Внутрішня система забезпечення якості освіти в ЗДО. Особливості моніторингу якості освітнього процесу в ЗДО в сучасних умовах. Кваліметрична модель визначення рівня розвитку дитини дошкільного віку. Методика оцінки якості освітнього процесу в ЗДО ECERS– 3.		4	8
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Оцінювання здійснюється з урахуванням Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf</p> <p>Вид контролю: залік.</p> <p>Включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> -підсумкову оцінку (за роботу на практичних заняттях) –макс. 90 балів; -оцінки за КСР + інд. завдання – макс. 10 балів. <p>Разом – 100 б.</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Виконання індивідуальних завдань, поданих до планів практичних занять, оцінюються окремо. Вони повинні виконуватися здобувачами самостійно й перевіряються під час практичного заняття.</p> <p>Здобувачі ВО виконують контрольну роботу, індивідуальні завдання у формі творчих завдань, рефератів, презентацій або тестування, яке розміщується на сайті дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua</p>
Семінарські/практичні заняття	<p>Практичні заняття проводяться з метою закріплення теоретичних знань та формування у студентів умінь і навичок з курсу відповідно до мети та завдань і проводяться у формі усного опитування, аналізу індивідуальних, творчих завдань. Передбачається попередня підготовка студента до заняття, активна його участь під час обговорення питань плану,</p>

	обов'язкове виконання всіх завдань. Оцінки за окремі види робіт враховуються при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.
Умови допуску до підсумкового контролю	Обов'язкова присутність здобувача на заняттях. Активність упродовж семестру, відвідування або відпрацювання всіх практичних занять протягом двох тижнів з моменту пропуску або отримання незадовільної оцінки на занятті. Оцінки виставляються за відповіді на практичних заняттях, за виконання контрольної роботи та завдань на самостійне опрацювання. Мінімальна кількість балів для допуску до підсумкового залікового оцінювання – 50 з 100 поточних балів.
Підсумковий контроль	Залік – оцінюється за 100 б. шкалою ECTS. Форма здачі - комбінована.

7. Політика навчальної дисципліни

<p>Письмові роботи: виконуються з використання цифрових технологій та з посиланнями на джерела (з урахуванням вимог до виду роботи).</p> <p>Академічна доброчесність: викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності відповідно до Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09-1.pdf – сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Здобувач повинен неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку закладу вищої освіти (ЗВО), інших вимог, передбачених нормативними документами, що регулюють освітній процес у ЗВО.</p> <p>Під час різних форм освітньої діяльності слід надавати посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права; надавати достовірну інформацію про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>У випадку порушення норм академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); - повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; - відрахування із закладу освіти; - позбавлення академічної стипендії; - позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання. <p>Відвідування занять. Обов'язкове. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати програмові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.</p> <p>Неформальна освіта: згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf зараховуються результати неформальної освіти в залежності від кількості годин та тем, які</p>

повинні відображати матеріал практичних занять. Наприклад, 2 години, які були отримані в результаті неформальної освіти зараховуються як одне практичне заняття з відповідної теми.

Обов'язковою умовою визнання результатів неформального навчання здобувача в рамках освітньої програми є відповідність цих результатів змісту та рівню освіти, на якому реалізується освітня програма.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Закон України «Про освіту». Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017. № 38-39, ст.380. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Закон України «Про дошкільну освіту». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001. № 49, ст.259. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
3. Положення про дошкільний навчальний заклад. Затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 12 березня 2003 р., N 305. (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27 січня 2021 р. № 86). (Статті 15-16,26-33,34-40). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/86-2021-%D0%BF#Text>
4. Про внесення змін до Положення про заклад дошкільної освіти. Постанова КМУ № 1022 від 26.09.2023 року. <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/90103/print/>
5. Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція. Наказ МОН № 33 від 12.01.2021 року. <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/79142/>
6. Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо впровадження оновленого Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти). Наказ МОН № 397 від 31.03.2021 року. <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/82172/print/>
7. Про затвердження орієнтовних критеріїв оцінювання діяльності дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладів. Наказ МОН України №772 від 17.06.2013. (Додаток 1 до наказу МОН №772 «Орієнтовні критерії оцінювання діяльності дошкільних навчальних закладів»). <https://osvita.ua/legislation/other/36251/>
8. Про організацію та проведення у 2020 році моніторингового дослідження якості дошкільної освіти з використанням міжнародної методики ECERS (Early Childhood Education Rating Scales). Наказ МОН № 1561 від 12.12.2019 року. <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/69954/>
9. Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти. Наказ МОН № 54 від 16.01.2020 року. http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/71055/
10. Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах дошкільної освіти. Наказ ДСЯОУ № 01-11/71 від 30.11.2020 року. <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/77870/>
11. Про затвердження звіту за результатами основного етапу польового дослідження оцінки якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти за методикою ECERS-3. Наказ МОН № 615 від 07.07.2022 року. <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/87085/>
12. Про забезпечення якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти за результатами дослідження ECERS-3. Лист МОН № 1/11743 від 06.10.22 року. <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/87564/>

13. Про рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні. Лист МОН № 1/3845-22 від 02.04.22 року. (Методичні рекомендації щодо здійснення освітньої діяльності з питань дошкільної освіти на період дії правового режиму воєнного стану (для засновників закладів, науково-педагогічних працівників ППО, директорів та педагогічних працівників закладів дошкільної освіти). Додаток 1 до листа МОН від 02.04.2022 № 1/3845-22). <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/86206/>
14. Про методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти в літній період. Лист МОН № 1/6894-22 від 22.06.22 року. <http://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/86744/>
15. Про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2023/2024 навчальному році. Лист МОН № 1/12490-23 від 21.08.23 року. <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/89818/>
16. Планування роботи закладу дошкільної освіти на рік. Лист МОН № 1/9-344 від 07.07.21 року. <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/83018/>
17. Щодо визначення рівня розвитку дитини старшого дошкільного віку за допомогою кваліметричної моделі. Лист МОН № 1/9-535 від 06.11.15 року. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-535729-15#Text>
18. Щодо методичних рекомендацій до оновленого Базового компонента дошкільної освіти. Лист МОН № 1/9-148 від 16.03.21 року. <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/81519/>

19. Бабінець С. Моніторинг якості освіти: педагогічний аналіз. <http://osvita.ua/school/method/353/>
20. Дегтяренко Л. Система моніторингу як одна із форм підвищення якості освіти. <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/1285>
21. Державний стандарт дошкільної освіти: особливості впровадження / Упорядник О.Г. Косенчук, І.М.Новик, О.А.Венгловська, Л.В.Куземко. Харків: Вид-во «Ранок», 2021. 240 с.
22. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В.О. Огнев'юк ; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, Н.І. Богданець-Білокаленко [та ін.] ; наук. ред.: Г.В. Беленька, М.А. Ма-шовець ; Мін. осв. і науки України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 304 с.
23. Кравченко Г.Ю., Кугуєнко Н.Ф. Порадник керівника ДНЗ. Х.: Вид-во «Ранок», 2015. 192 с. (С. 43-46).
24. Степанова-Камиш Анна Новий Базовий компонент дошкільної освіти – що він пропонує і як пов'язаний із НУШ. Нова Українська школа. 11 Грудня 2020. <https://nus.org.ua/articles/novyj-bazovyj-komponent-doshkilnoyi-osvity-shho-vin-proponuye-i-yak-pov-yazanyj-iz-nush/>
25. Ткаліч Т.І., Степанова Д.В. Економіка дошкільного навчального закладу: навчально-методичний посібник. К.: Видавничий дім «Слово», 2016. 304 с. (С. 90-97 – бізнес-план).
26. Я у Світі. Програма розвитку дитини від народження до шести років / О. П. Аксьонова, А. М. Аніщук, Л. В. Артемова [та інші]; наук. кер. О. Л. Кононко. К.: ТОВ «МЦФЕР – Україна», 2019. 488 с.

Додаткова:

27. Григораш В.В., Касянова О.М., Мармаза О.І. Управління навчальним закладом: Навчально-методичний посібник. У двох частинах. Ч.2 Х.: Веста: вид-во «Ранок»,

2003. 152 с. 9. Крутій К.А. Планування роботи дошкільного закладу освіти: реалії та перспективи. Запоріжжя: ТОВ «ЛПС.ЛТД», 1999. 100 с. (С. 29-38).
28. Крутій К.А., Маковецька Н.В. Управління дошкільним закладом освіти: організація контролю та керівництва. Запоріжжя: ТОВ «ЛПС.ЛТД», 1999. 100 с.
29. Лукіна Т., Патрикеева О. Моніторинг якості освіти: теорія і практика. К.: Шкільний світ, 2006
30. Лукіна Т.О., Ляшенко О.І. Сутність категорії якості освіти в умовах реформування освітньої галузі. Зб. наук. пр., НАДУ. 2003. № 2. С. 126 – 134.
31. Лукіна Т. Міжнародні системи індикаторів якості освіти як основа для порівняльного аналізу державного управління освітою // Вісник УАДУ. 2003. № 1. С. 196 – 203.
32. Лукіна Т.О. Становлення системи моніторингу освітньої галузі в Україні: проблеми та перспективи. Вересень. 2012. № 3 – 4. С.13-23.
<https://lib.iitta.gov.ua/4049/1/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B8%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D1%96%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%B3%D1%83.pdf>
33. Мармаза О.І. Інноваційні підходи до управління навчальним закладом. Х.: Видав. гр. «Основа», 2004. 240 с. (С.103-118, 181-182).
34. Мармаза О.І. Менеджмент в освіті: секрети успішного управління. Х.: Вид. група «Основа», 2005. 176 с. (С. 97-100).

Викладач _____ С. Недільський – канд. пед. наук, доцент кафедри ТМДСО